

Dagbok

Resan till Zimbabwe augusti 2016

Kvinnor möter kvinnor

Onsdag 17/8.

Så är vi då på väg. 9 kvinnor från Kvinnor för mission. Vi kommer från Halmstad i söder till Östersund i norr. Resan har avlöp väl och vi har välkomnats redan på flygplatsen av såväl biskop Michael Dube, som av en grupp Vashandirikvinnor. Gästfriheten värmer, men landet är torrt. All gröda såg utbränd ut när vi åkte in till stan och till Njube Youth Centre där vi sover över två nätter.

Dag 1 fick vi besöka stiftsorganisationen och besöka kyrkan i Njube, mat och snacks på flera ställen. Vi var alla dödströtta och behövde göra tidig kväll. För att åstadkomma denna lilla inledning i vår dagbok har jag fått börja om sex gånger efter diverse avbrott. Så nu tror jag att nästa person får ta över skrivandet en stund.

Anna-Lena

Torsdag 18/8

O boy, vilket härligt väder., solen skiner idag,
O boy inga varma kläder behövs och det.....

Nåja, en varm kofta behövdes när vi efter frukosten – engelsk, riktig – samlades i kyrkan till bön, som leddes av pastor Pamela. Sång och dans av Vashandirikvinnorna. Vi hälsades åter välkomna och presenterade oss alla för varandra. Flera av kvinnorna talade och däremellan bön, sång och dans. Även vi något stela svenskar drogs med och Annika visade en naturlig fallenhet kunde jag konstatera. Även om jag inte uppfattade eller förstod allt, så kändes det som flera uttryckte det – vi är ett tillsammans och som en av sångerna lydde: Vi ber för varann, vi ger åt varann. Vi lovsjunger högt Guds namn.

Efter samlingen fick vi se olika projekt, som kvinnorna arbetar med – försäljning av kläder, skor, diverse livsmedel, egentillverkade rengöringsmedel, uppfödning av kaniner och vaktlar mm.

Vi åkte därefter till Kensington och välkomnades där av Mrs. Masanga, också medlem av Vashandirikvinnorna. På sin farm föder hon upp vaktlar och höns och säljer vaktelägg, som är mycket nyttiga för invärtes och utvärtes bruk. Hon odlar också grönsaker och hade en fin bevattningsanläggning med vatten från egen brunn, 61 meter djup. Vi inbjöds att se hennes bostad, där hon bl.a. inrett ett rum helt i vitt för vila, bön och kontemplation. En mycket driftig kvinna, som var stolt över sitt arbete, men också tacksam till Gud.

Vi for vidare med vår minibuss efter lunch hos Mrs. Masanga. När vi kom till Bulawayo South Parish möttes vi av välkomstsång ackompanjerad av trummor och dans, tal och böner och presentationer av Vashandiriprojekt, sömnadsarbete. Härlig sång och dans och så fika med bl.a. en mycket vacker – och god – tårta. Bulawayo South Parish är vänförsamling till Gamla Uppsala församling och Eva framförde hälsningar därifrån och överlämnade en penninggåva. Den kommer att användas till deras kyrkbygge, som beräknades vara klart nästa år. Innan vi lämnade församlingen gick vi över och besåg detta kyrkbygge.

Så avskedssång och dans och mycket fotograferande och därefter återfärd till Njube för ”supper” och aftonbön, som hölls av Berit. Slut på en ”harlig” dag.

Siv

Fredag 19/8

Efter frukost och morgonbön, som leddes av Berit i kyrkan påbörjades färden mot Manama. Vägen kantades först av vackra buskar bl.a. bougainvillea och tulpanträd, men blev sen mer ökenlikt – sand och gråa buskar. Det vandrade en hel del människor, kossor, getter m.m. längs vägen.

Så kom vi då till Gwanda och blev väl mottagna. Vi blev uppmanade att LE stort så att vi visade att vi inte var arga eller hungriga eller..... och blev sedan framkallade och fick ta emot en vacker träskål var och en. Vi överräckte i vanlig ordning en handduk. Så följde förevisning av arbeten kvinnorna gör såsom överkast, kuddöverdrag mm. Lunchen intogs i en samlingsaal som var mycket vackert dekorerad och i glasen stod blå och gula servetter. Ris, majsgröt, grönsaker och kyckling serverades. Härlig fruktsallad till efterrätt.

Så drar vi då vidare mot Manama, ca 2 timmar sena. Blev stoppade av polis och fick betala 10 USD då man menade att "bilen var felregistrerad" för att ta så många människor.

Efter otroliga stenformationer, alltmer guppig och sandig väg kom vi så till Manama. En kort genomgång av Thusanangprojektet och sen kvällsmat. Därefter var vi nöjda med att krypa till sängs efter en innehållsrik och varm dag.

Randi

Lördag 20/8

"Härlig är jorden"... Morgonbön utomhus ledd av Annika inledde dagen efter en rejäl frukost med bl.a. havregrynsgröt.

Därefter gav vi oss iväg, men det blev inte många meter då chauffören behövde stanna till på sjukhuset och göra en check-up då han inte mådde bra. Lite "painkillers" fick han och sedan kunde vi fortsätta till Sukwe, vilket tog ca 1 timma på dammig väg. Väl framme blev vi åter igen mottagna med sång och dans. Så härligt! Vi fick vara med om en ceremoni som innefattade avtäckning av en gravsten (biskopens mammas). Böner, välkomnande, presentation av gästerna, tal, psalmsång, predikan var några av punkterna och sedan blev det procession bort till gravplatsen. Vi fick vara delaktiga (improviserat) i nedläggandet av blommorna. Det hela flöt på bra och avslutades med festmåltid!

Vi for därefter vidare till Bengo och mötte medarbetare i Thusanang Home Based Care (HBC) som berättade hur de jobbar och vilka människor det möter. Kändes bra att kunna lämna några små gåvor till deras viktiga arbete. Superkul att få direktkontakt med projektet vi skänker pengar till.

Tillbaka till boendet och en tur runt sjukhuset. Avslutade dagen med en promenad ner till floden, som inte bjöd på särskilt mycket vatten denna tid på året. Men fint ställe!

Middag, tack och aftonbön blev det allra sista innan vi trötta drog oss tillbaka till rummen. Tacksam för ännu en givande dag med bröder och systrar!

Magisk stjärnhimmel!!!!

Hilma

Söndag 21/8

Dagen inleddes med mässa av en pensionerad diakon. Han hade biskopens befogenhet att förrätta mässa.

Efter frukost kom vi iväg i någorlunda tid till Gwanda. Där tankades det och inköptes lunch, kyckling. På skrangliga vägar tog vi oss till Masase, också det en missionsstation. Efter en del parlamentering fick vi inta vår lunch i kyrkans skugga. Stolar fick vi t.o.m. Inne i kyrkan hade vi sedan en sedvanlig presentation för kvinnor från Masase.

Vi fortsatte sedan på skruttiga vägar ytterligare 2½ timme och kom så fram till Mnene. Vi var tyvärr ej väntade, men efter en dryg timma fick vi våra rum på sjukhuskolan. Vi fick nu användning av våra medhavda myggnät. Det visade sig också att vår foljebil hade fått punka, så det fick också fixas.

Det är med förväntan jag kommer hit till Mnene. Det var den första missionsstation jag hade hört talas om. En sjuksköterska, Karin Svensson, från mitt hempastorat hade varit här. Hon besökte alltid vårt hem, när hon var hemma i Sverige.

Det känns inte lika välordnat och fräscht som Manama. Vattnet fungerar dåligt, men det finns en vattentunna ute på gården. Vi kommer säkert att vänja oss. Men nu vet vi bättre. Det finns varmvatten att tillgå för dusch. (Man värmer vatten i hinkarna med hjälp av doppvärmare om det finns el, annars över öppen eld)

Strax före 8 blev vi inpackade 16 damer i bilen och blev skjutsade till en stor hydda där vi fick god mat och alla blev mätta. Pamela höll en kort bön innan vi packade in oss igen och for till vårt boende.

Var finns södra korset?

Annica

Måndag 22/8

Vaknade till en ny, vacker dag. Blå fåglar kvittrade, det var lagom svalt. Vi delade upp oss i smågrupper och följde med till olika avdelningar på sjukhuset för morgonbön. Jag var på barnavdelningen. Där basade prästens fru Åsa. Hon frågade vem av oss besökare som skulle leda bönen..... Hon fick göra det själv! Vi satt på bänkar i en av salarna, mammorna kom in med sina sjuka barn. Syster Åsa läste psaltarsalm 23 och höll en kort betraktelse om att lita på Gud, inte vara rädd. Sen sjöng och dansade alla ut. Även den 10-årige patient som hade ont i ryggen efter att ha ramlat ner från ett träd när han skulle plocka kladdiga bär. Dem skulle han sedan trä på en pinne och lägga på marken för att fånga fåglar (dom gillar bären och fastnar med näbben). Fåglarna blir mat.

Sedan gick vi runt på de olika avdelningarna. Ovant att få gå in i patientrum och operationsalar. Mnene är ett centralsjukhus för patienter från byarna runtomkring, men även från andra småkliniker. Man har två läkare allt som allt. Den avdelning som imponerade mest på mig var OI-kliniken = opportunistiska infektioner relaterade till HIV. Man har samtal med patienter före provtagning och efter provtagningen och även följsamtal och rådgivning.

Efter sjukhusbesöket bilfärd till vattendammen, pumphuset och reningsanläggningen. Eva och Anna-Lena var angelägna att kontrollera vattenprojektet dit Ärkestiftet satsat mycket pengar. Det var en vådlig bilfärd på steniga "vägar". Med ljudlig lovsång gick det bra!

Efter lunchen blev vi informerade om Hutano-projektet. Det startades i slutet av 1900-talet som ett projekt för att hjälpa och undervisa undernärda barns mödrar. Mot slutet av 1900-talet lades projektet ner för att starta igen 2003, nu för att ta hand om 22 skolbarn, pojkar och flickor, som saknar en eller båda föräldrarna. De tas om hand av 4 "mammor". De bor i ett antal hyddor under skolterminerna. På loven åker de till släktingar. På fritiden får de lära sig trädgårdsarbete och lite matlagning, bland annat bakar de bullar, dels för eget bruk, dels till försäljning.

Vi avslutade eftermiddagen med ett besök i Mnene kyrka, där Hilma och pastorn gick vilse under kyrkgolvet!

Före middagen delade vi upp oss i grupper och hade livliga diskussioner kring en bok om "twinning".

Kvällsmat, aftonbön, lite glad dans.

En av många tankar i mitt huvud är orden vi fick höra i en bön: "Vi är era vänner och ni är våra vänner i Kristus Jesus. Vi är en obruten kedja."

Birgitta

Tisdag den 23/8

Efter en natt med blåst och dörrar som slog var det skönt att börja dagen. Och upptäckte att det regnade! Vilket behövs i ett land som inte haft regn på länge.

Vi samlades utanför akutmottagningen för att delta i sjukhusets morgonbön. Först sång och fortsättning vid de olika avdelningarna där vi varit dagen innan. Berit, Praise och jag var på en manlig avdelning med många patienter och många från personalen. Psalmsång ur deras psalmbok och en sköterska predikade. Praise förmedlade en del av hennes förkunnelse. I kampen mot den onde – finns hjälpen från den heliga Ande och uppmaning till ständigt aktiv bön att stå emot, ett hot mot viljan att bli frisk med Kristi Andes hjälp. Stark, för oss ovan förkunnelse med så starka uttryck. Som avslutning samlades vi åter vid akutmottagningen. Där kunde vi önsesidigt tacka, sjunga lovsång i glädje över att ha fått mötas!

Efter frukost packade vi in oss och våra väskor i bilarna och startade turen till Stora Zimbabwe. Kom till Masvingo – fick våra rum på "logden" och efter kort installation blev det lunch.

Så på väg till målet. Kom fram till Great Zimbabwe vid 14.30-tiden. Möttes av en kunnig och välklädd guide. Vi överraskades av hans eleganta lackskor och fina sammetskavaj! Han berättade ingående om stensättningarna på det stora murverk, som omgav de höga klippformerna. Vi balanserade upp i de många trappkonstruktionerna och nådde de högsta utrymmena där kungen över detta stora Zimbabwe härskat. Många var detaljerna i beskrivningen av styrelsesätt och maktuttryck över undersåtarna. I dalen nedanför levde bl.a. hans 200 bihustrur och 1000 barn. Och om den betydelsefulla första hustrun, drottningen, berättade han och om hennes funktioner i ledning och undervisning av de yngre kvinnornas uppgifter.

Stora Zimbabwe var verkligen stort och omfattande. Nu ett av Zimbabwes fem världsarv. Mörkret började falla när vi ganska trötta kunde tacka guiden och fara tillbaka till Masvingo och lodgen där vi avslutade dagen med middag och aftonbön med Praise som ledde den.

Agneta

Onsdag 24 augusti

Efter en sval och skön natt fick vi en riklig frukost i matsalen på vår lodge innan vi packade in oss i våra fordon och lämnade Masvingo för att åka till Gweru och Vashandiricentret där.

Den resan tog ungefär 3 timmar och allt gick bra. Ja, vi råkade ut för fem poliskontroller, men behövde bara betala vid en av dem. Där begärde de 40 dollar eftersom bilen var felregistrerad sade de, men Chris och Pamela lyckades pruta ner avgiften till 20 dollar!

Framme vid Vashandiricentret mottogs vi av sång och dans och så blev det den vanliga presentationsrundan, allt med värme och glädje.

Lunchen var otroligt god och vällagad och serverades i matsalen av eleverna i restaurangskolan (kockskolan) och deras lärare "The chef". Gott!! Till maten olika grönsaksrätter och en fantastisk köttgryta. Så fick vi våra rum – enkelrum!

Föreståndaren Jane Siwela gav lite information efter lunchen och sedan fick vi besöka några av de kurser som pågick. Vi började med datorkursen, där tre elever visade en proffsig Power Point-presentation var och gav information alldeles utomordentligt. Deras ämnen var 1) HIV – Aids – Testa – Medicinera, 2) Utbildning – formell och informell, 3) Kärlek – olika definitioner.

I nästa klassrum satt de och sydde. De gjorde egna mönster, tog emot beställningar och fick på så sätt lite inkomst, så de kunde betala sina skolavgifter. De sydde tex Vashandiriuniformer och just nu höll de på med ett par tjuguså brudklänningar. Frisörutbildningen var också mycket populär, förstod vi. Där kunde de också fixa naglar. Som avslutning på rundvandringen gick vi en tur i trädgården. Lite sallad, lök och mangold, men det är för torrt. En del fruktträd, mango, guava, mullbär.

Vi fick varsin tunika som de sytt! De är så generösa!

Före middagen hade vi en timme i våra samtalsgrupper. Kändes givande. Där blev det verkligen att "Kvinnor möter kvinnor". Avslutade med bön och sång.

Middagen var även den utsökt med överraskningar som makaroner och köttbullar. Efterrätt med fruktpaj och vaniljsås.

Allt ser så välskött ut, både byggnader och innehåll.
Berit.

Torsdag 25/8

Idag har vi startat med frukost och morgonbön på Vashandiricentret. Vilket fantastiskt välskött ställe! Restaurangskolan serverar varierad vällagad mycket god mat. Eleverna på de olika områdena är frimodiga och presenterar alster av hög kvalitet. Vattensystemet fungerar både till toaletter och kranar, till och med varmt vatten både morgon och kväll.

Efter frukost for vi till Antilop Park. Vi bokade biljetter till en safarirunda och for sedan runt i parken. Vi såg impala och gnuer, kudu, zebra, en gam, 5 giraffer och till sist många lejon som gick i inhägnader. Andra djurparker får i vissa fall lejon från denna park, vars syfte är uppfödning. Efter safarirundan åt vi bullar och muffins som restaurangskolan skickat med.

Biltur tillbaka till Vashandiricentret och lunch innan vi tackade för oss, tog gruppfoton när vi hade våra nya tunikor på oss och packade in oss i bil och buss för att ta oss tillbaka till Njube.

Väl framme hälsades vi välkomna som om vi varit förlorade sönder som äntligen återvänt till hemmet. Kaffe och te serverades med den goda tårta, som restaurangskolan skickat med och sedan fick vi installera oss i våra "gamla" rum.

En stund för att packa upp, pusta ut, komma till ro och sedan kvällsmat och aftonbön som Randi ledde i kväll.

Anna-Lena

Fredag 26/8

Efter en god frukost med bl.a. toast åkte vi till ELCZ huvudkontor, som är för hela Zimbabwe, men beläget i Bulawayo för att Lutherska kyrkan har sin mesta verksamhet i den här södra delen av landet. Morgonbönen hölls av biskop Findi, presiding bishop. Sedan följde en kort presentation och fotografering i trädgården.

Bulawayos naturhistoriska museum fick vi besöka i 1,5 timme.

Så var det dags för shopping hos Jairos Jiri – en affär som säljer alster tillverkade av handikappade människor.

Tillbaka till Njube för lunch och sedan en ny shoppingtur och förhoppningsvis är vi alla nöjda med våra inköp.

Åter till Njube och kvällsmässa i kyrkan. Efter mässan överlämnade vi gåvor, ljus, filter mm och även en penninggåva till Vashandirikvinnorna i västra stiftet. Vi vick tillfälle att uttrycka vår glädje och tacksamhet för allt vi upplevt och för gemenskapen med kvinnorna. Kvällen avslutades med middag – fish and chips.

Siv

PS. Igår var jag alldeles för trött när jag skrev om dagens aktiviteter. Biskop Findi talade om Paulus i sin betraktelse, om hur Paulus litade på Guds hjälp, när han mötte svårigheter och att vi också får förtrösta på Gud. Och Jesus går med oss alltid.

Vid kvällsmaten fick vi tillfälle att möte biskopinnan Moyo, (biskop Ambos Moyos hustru) som kommit till Njube för att träffa oss. En vördad dam, om jag förstod det rätt.

DS.

Lördag 27/8

Så var det då dags för vår sista dag i Zimbabwe. Trafiken kom i gång tidigt, vid 6-tiden, så vi packade det sista och lämnade sen över olika saker till Pamela, som hon kan fördela till de som behöver – skor, kläder, myggmedel, vätskeersättningstabletter mm.

Efter ännu en god och mättande frukost samlades vi för en avstämning. Vi fick vänta 45 minuter på biskopen med fru. Frågan om varför endast ett område/stift här i Zimbabwe var representerat ställdes. Även frågan vem som ska kontaktas för att skicka inbjudan till Zimbabwe för nästa år. Biskop Michael Dubes svar var att han fått uppfattningen att vi från Sverige ville ha kontakt med västra stiftet enbart. Man kan dock börja smått och utvidga till "hela" Zimbabwe. Kvinnorna kommer att ha möte i december och då tar Progress frågan/inbjudan vidare. Utvärderingar skedde om vad vi tyckte

om resan och upplägget. Vi ber för varandras länder! Biskopen läste en bibeltext. "Må din väg gå dig till mötes" sjöngs en sista gång – med rörelser. Vi fick alla var sin påse med 3 små gåvor; nyckelring, flasköppnare samt "sja" med "kyrktryck".

Därefter bar det av till flygplatsen och många kramar utbyttes. Incheckningen flöt fint och Hilma fick sin Mr. Crane (jättestor metallfågel) inpackad i plast. Lugn flygresan till Johannesburg med mycket tid för shopping. Avgång mot Heathrow ca 20.30 och så småningom god natt.

Randi.

Deltagare från Sverige: Agneta Stojkovic (styrelsen) Anna-Lena Arousell Berglund (styrelsen), Annica Engdah (Halmstad), Berit Åhlander (styrelsen), Birgitta Börstad (Gotland), Eva Noreborg (styrelsen), Hilma Andersson (Sundsvall), Randi Haagensen (Östersund), Siv Mellergård (styrelsen).

Deltagare från Zimbabwe: Reverend Pamela Z. Simari (vår guide), Chris Mukoni (bussförare), Mrs Ulebile Dube (Bishops wife), Edit Mabanga, Praise Dlamini, Progress Ncube (ordförande), Evan Mtombeni, Shanangurai Jamari (bilförare, kassör)